

Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur
School of Social Sciences
Department of Mass Communication

Certificate Course in Public Relations and Leadership Development

जनसंपर्क आणि नेतृत्व विकास प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम
(To be implemented from November 2022)

Objectives:

1. To develop leadership skills among students.
2. To teach PR techniques useful for leadership.

Student Learning Outcomes:

1. The student will be able to know what is leadership and how it can be developed.
2. The student will understand the techniques of public relations.
3. The student will be trained in to give speech, radio talk and to face TV camera.
4. The student will be able to handle publicity and PR campaigns.

युनिट 1 - नेतृत्वाची पायाभरणी

- नेतृत्व विकासाची संकल्पना
- नेतृत्व विकासासाठी आवश्यक गुण .
- व्यक्तिमत्व विकास आणि नेतृत्व
- नेतृत्व आणि वक्तृत्व
- नेतृत्व आणि देहबोली
- नेतृत्व विकासासाठी नवतंत्रज्ञानाचा वापर

युनिट 2 - नेतृत्वाची कसोटी

- नेतृत्वाच्या विविध शैली -
- नेतृत्वासाठी नियोजन कौशल्य
- नेतृत्व आणि जनसंघटन
- नेतृत्व आणि वेळेचे व्यवस्थापन
- नेतृत्व आणि लोकशाही व्यवस्था
- नेतृत्व आणि सामाजिक बांधिलकी

- आर्थिक, सामाजिक समस्या
- राजकीय व्यवस्था आणि वास्तव
- भारतीय राज्यघटनेची ओळख

युनिट 3 - नेतृत्वासाठी जनसंपर्क

- नेतृत्व विकास आणि जनसंपर्काची गरज
- जनसंपर्काची साधने आणि त्यांची गुणवैशिष्ट्ये
- जनसंपर्काची विविध तंत्रे
- यशस्वी जनसंपर्काची सूत्रे
- नेतृत्व आणि जनसंघटन
- नेतृत्व विकासासाठी नवतंत्रज्ञानाचा वापर

युनिट 4- यशस्वी जननायकांचा अभ्यास

- महात्मा फुले
- लोकमान्य टिळक
- महात्मा गांधी
- पंडित जवाहरलाल नेहरु
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
- राजर्षी शाहू महाराज
- यशवंतराव चव्हाण

EXAMINATION & EVALUATION:

Evaluation Marks Distribution:

Sr.	Contents	Total Marks	UA	CA	Min. Passing Marks
1	Theory Examination	100	80	20	40 %
2	Term Work	100	80	20	40%
3	Internal Practical Exam	100	80	20	40%
4	External Evaluation Practical Exam	100	80	20	40%
	Total	400			160

THEORY EXAMINATION:

Nature of Question Paper for Theory Examination:

Test Exam - 20 Marks

Q1: Multiple choice questions (10 Questions) (10 Marks)

Q2. Short notes (6 out of 8) (20Marks)

Q3. Short answers (2 out of 4) (10 Marks)

Q4. Long questions (1 Out of 2) (20 Marks)

Q5. Descriptive question. (20 Marks)

Total Marks: 100

TERM WORK and PRACTICAL EXAMINATION:

**Term Work:

Sr. No	Details	Marks
1	चाचणी परीक्षा - 1	20
2	एका लोकप्रिय नेत्याच्या दिनचर्येचे अवलोकन करून त्यांच्या नेतृत्व व जनसंपर्क कौशल्यावर अहवाल लिहिणे व सादर करणे	20
3	दोन वेगवेगळ्या पक्षांच्या जाहीरसभांना उपस्थित राहून त्यांच्या पभावशीलतेबाबत तुलनात्मक अहवाल लिहिणे	20
4	स्वयंमूल्यांकन अहवाल (स्वीट ऍनालिसिस) तयार करणे.	20
5	आपण स्वतः उमेदवार आहोत असे गृहित धरून निवडणूक प्रचार यंत्रणेचा आराखडा व जाहीरनामा तयार करणे.	20
	Total	100

****Internal Practical Exam:**

Sr. No	Details	Marks
1	चाचणी परीक्षा -2	20
2	जि.प. अध्यक्ष / महापौर / नगराध्यक्ष यांची मुलाखत घेऊन सभागृहाचे कामकाज कसे चालविले जाते याची माहिती मिळविणे.	20
3	लोकसभा / राज्यसभा/ विधानपरिषद / विधानसभा याचे कामकाज कसे चालते याची माहिती मिळवून अहवाल सादर करणे.	20
4	ग्रामीण भागातील प्रचार यंत्रणेसाठी वापरल्या जाणा-या साधनांचा अभ्यास करून अहवाल लिहिणे.	20
5	शहरी भागातील प्रचार यंत्रणेसाठी वापरल्या जाणा-या साधनांचा अभ्यास करून अहवाल लिहिणे.	20
	Total	100

****External Practical Exam:**

Sr. No	Details	Marks
1	विविध प्रसार माध्यमांसाठी प्रचाराच्या जाहिराती तयार करणे (किमान दोन)	20
2	मुलाखत घेणे	20
3	अभिरूप पत्रकार परिषदेत उत्तरे देणे	20
4	गटचर्चेत प्रभावीपणे मुद्दे मांडणे	20
5	रेडिओ /टीव्हीसाठी भाषण तयार करून सादर करणे	10
6	प्रचार संदेश तयार करून समाज माध्यमांवर पाठविणे	10
	Total	100

REFERENCE BOOKS:

1. भारतीय राज्य घटना
2. तुमचे नेतृत्व तुमच्या हाती, प्रा. पुष्पा ठक्कर, साकेत प्रकाशन , ओरंगाबाद
3. भाषण कला , सचिन वायकुळे, स्मार्ट पब्लिशन, सोलापूर
4. भाषण कला , महेंद्र शर्मा,
5. जनसंपर्काचे अंतरंग , डॉ. रवींद्र चिंचोलकर, विद्या बुक्स पब्लिशर्स , ओरंगाबाद

श्री. सचिन वायकुळे
सदस्य

श्री. अरविंद जोशी
सदस्य

डॉ. आर. बी. चिंचोलकर
अध्यक्ष